

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Tóth Zoltán Mátyás Ügyvédi Iroda (**felperes jogi képviselőjének címe.**; ügyintéző: dr. Tóth Zoltán Mátyás ügyvéd) által képviselt **felperes neve (felperes címe.)** felperes által kezdeményezett, a dr. Perczel Márta ügyvéd (**I. rendű alperes jogi képviselőjének címe.**) által képviselt I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe** I.r. alperes, II.rendű alperes neve (**II. rendű alperes címe**) II.r. alperes, **III. rendű alperes neve (III. rendű alperes címe** III.r. alperes és IV.rendű alperes neve (**IV. rendű alperes címe.**) IV.r. alperesek ellen szerződés érvénytelensége és eredeti állapot helyreállítása iránt indított perében, amely perben a Dr. Tóth Zoltán Mátyás Ügyvédi Iroda (**felperes jogi képviselőjének címe.**; ügyintéző: dr. Tóth Zoltán Mátyás ügyvéd által képviselt Felperesi beavatkozó 1(Felperesi beavatkozó 1 címe.) I.r. és a Takács Ügyvédi Iroda (**II. rendű beavatkozó jogi képviselőjének címe.**; ügyintéző: dr. Takács Éva ügyvéd) által képviselt **II. rendű beavatkozó neve (II. rendű beavatkozó címe)** II.r. beavatkozó a felperes pernyerése érdekében beavatkozott a Fővárosi Bíróság 2011. október 19-én kelt 22.G. 40.375/2007/118. számú - a felperesi keresetet elutasító - ítélete ellen a felperes részéről 119. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán a 2012. február 2. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesek részére 650.000 Ft (hatszázötvenezer forint) másodfokú perköltséget. Az alperesek a perköltségre egyetemlegesen jogosultak.

Kötelezi a bíróság a felperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 900.000 Ft (kilencszázezer forint) feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, kötelezte a felperest, fizessen meg az alpereseknek 15 napon belül 1.250.000 Ft perköltséget egyetemlegesen, valamint 900.000 Ft eljárási illetéket az államnak.

Határozatát azzal indokolta, hogy a felperesi gazdasági társaság tagjai I. és IV.r. alperesek, valamint gyermekük ... voltak.

A Magyar Szabadalmi Hivatal által a 214 129-A lajstromszámú „Eljárás és berendezésvédett objektumok távfelügyeletére” megnevezésű szabadalom 1997. november 17-én került megadásra. A szabadalom a Dél-Afrikai Köztársaságban és Törökországban is bejegyzést nyert. A szabadalom jogosultja 90%-os tulajdoni hányaddal I.r. alperes és Major István 10%-os tulajdoni hányaddal. A szabadalom jogosultjai 1997. december 30-án hasznosítási szerződést kötöttek a felperessel és a Szabadalmi Hivatal a 2002. május 6-án benyújtott kérelem alapján a felperes hasznosítási jogát bejegyezte. A szabadalmi oltalom fenntartási díját a felperes fizette, utoljára 2006. június 14-én. A szabadalom 2007. március 15-én díjfizetés elmulasztása miatt megszűnt.

A II.r. alperes egyéni vállalkozó, aki 2003-tól ellátta a felperes vagyonvédelmi termékeinek szoftverfejlesztési, tesztelési feladatait. A III.r. alperesi társaság egyik tulajdonosa és ügyvezetője I.r. alperes.

Az I. és IV.r. alperesek házastársak voltak, azonban a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2006. április 20-án jogerőre emelkedett ítéletével felbontotta a házasságukat. A házasság felbontása során I. és IV.r. alperesek egyezségeket kötöttek, melyben az I. r. alperes a Budapest, ... számú ingatlan $\frac{3}{4}$ -ed tulajdoni hányadát a IV.r. alperesre ruházta házassági vagyonközösség megszüntetése jogcímén.

Az I.r. felperesi beavatkozó egyik tulajdonosa és ügyvezetője volt az időközben törlésre került **K. Kft.**-nak. A **K. Kft.** 1999. november 11-én allicencia szerződést kötött a felperessel, amelynek alapján a társaság a szabadalommal hasznosított autólopás-gátló berendezéseket értékesítette.

A **K. Kft.** 80.000.000 Ft összegű kölcsönt nyújtott a felperesnek, melyet a ... **Bank Rt.**-től felvett kölcsönből fedezett. A kölcsön fedezete a ... szám alatti ingatlan (... és IV.r. alperes tulajdona); a ... megjelölésű ingatlan (... tulajdona); és egy az I.r. felperes tulajdonában álló ingatlan volt. A felperes arról tájékoztatta az I.r. felperesi beavatkozót, hogy a kölcsönből a ... szám alatti ingatlant vásárolja meg a saját részére.

Ezt követően a felperes és I.r. alperes kölcsönszerződést kötöttek, melynek alapján a felperes 65.000.000 Ft kölcsönt nyújtott I.r. alperes részére. Ebből a kölcsönből vásárolta meg I.r. alperes a ... számú ingatlant ... részére, I. és IV.r. alperesek haszonélvezeti jogával terhelten.

A **K. Kft.** a ... **Bank**tól kapott kölcsönt oly módon fizette meg, hogy 100.000.000 Ft kölcsönt felvett a ... **Bank**tól és ezt a kölcsönt részben a már fennálló kölcsön fedezetére fordította. E hitelszerződés biztosítékeként a kizárólag ... és IV.r. alperes tulajdonában álló ingatlanok szolgáltak.

A ... **Bank Rt.** a **K. Kft.**-vel szembeni követelését ... és IV.r. alperes tulajdonában álló **K. P. Kft.** részére engedményezte 2005. október 10-én.

A felperes és I.r. alperes között 2006. január 2-án megállapodás jött létre - 1. számú megállapodás -, melyben a felek rögzítették, hogy I.r. alperes 65.000.000 Ft kölcsönt vett fel a felperestől, amelyet nem tudott visszafizetni 2006. január 1-jei lejáratkor, ezért a felek abban állapodtak meg, hogy az I.r. alperes tulajdonában álló magyar és nemzetközi szabadalom átruházásával fizeti meg a kölcsönt a felperes részére.

A **K. Kft.** a felperessel és I.r. alperessel szemben pert indított a 2000. október 20-án létrejött szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt. A perben érvényesített igényét a törlését megelőzően I.r. felperesi beavatkozóra engedményezte. A Fővárosi Bíróság 22.G. 40.989/2003/80. számú ítéletét felülbírálv a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf. 20.722/2008/10. számú ítéletében megállapította, hogy a jelen per felperese és I.r. alperes között 1999. november 11-én létrejött kölcsönszerződés az I.r. felperesi beavatkozóval szemben hatálytalan, ugyan úgy, mint az I.r. alperes és ... és IV.r. alperes között szóban létrejött ajándékozási szerződés, valamint a 2000. január 4-én létrejött ingatlan adásvételi szerződés is. Kötelezte jelen per I. és IV.r. alpereseit annak tűrésére, hogy az I.r. felperesi beavatkozó az I. számú részítéletben foglalt 82.214.418 Ft összegű követelését a ... helyrajzi számú ingatlanból bírósági végrehajtás útján kielégítse.

A Fővárosi Bíróság 14.Op. 20.066/2006/19. számú 2006. július 14-én kelt ítéletével megállapította, hogy a jelen per felperese és I.r. alperese között 2006. január 2. napján létrejött 1. számú megállapodás a jelen per I.r. felperesi beavatkozójával szemben hatálytalan és kötelezte jelen per I.r. alperesét, fizessen meg 65.000.000 Ft tőkét és annak kamatait a végrehajtó által megjelölt letéti számlára.

A Fővárosi Ítéltábla 3.Pf. 20.054/2007/6. sorszámú ítélete ezen elsőfokú ítéletet a 2006. január 2-ai megállapodás hatálytalansága megállapítása körében helybenhagyta, a követelés behajtására irányuló keresetet elutasította arra figyelemmel, hogy időközben a felperesi társaság felszámolás alá került és a követelés csak a felszámolási eljárás keretében érvényesíthető a Cstv. 38.§-a alapján.

A felperes 2006. augusztus 28-ai kezdő időponttal került felszámolás alá, a felszámolás megindításának Céglözlönyben való közzétételére 2006. szeptember 28-án került sor. A felszámoló 2007. január 22-én feljelentést tett a VPOP-nál I.r. alperessel szemben csőd bűntett, számviteli fegyelem megsértése és sikkasztás alapos gyanúja miatt, melyet kiegészített törzstőke csorbítása bűncselekmény elkövetésének gyanújával. Az I.r. alperes a felszámoló részére - többek között - átadta a 2006. január 2. napján létrejött 1. számú megállapodást.

Átadást nyert a felperes és II.r. alperes között 2006. június 27-én létrejött kompenzációs megállapodás (2. számú megállapodás), amelyben a felek megállapították, hogy II.r. alperes 2006. április, május, június hónapokban elvégezte a felperes által megrendelt szoftverfrissítéseket, mely tevékenységért 963.360 Ft-ot

számlázott ki. A számlák kifizetésére a felperesnek nem volt pénze, helyette az III.rendű alperes neve fizette ki ezt az összeget. A kifizetés ellentételezéseként az III.rendű alperes neve 960.000 Ft áfás értékben megkapja a felperes tárgyi eszközeit, melyek a felek tételesen megjelöltek a mellékletben.

A felperes és III.r. alperes képviseletében eljáró I.r. alperes 2006. augusztus 1-jén (3. számú megállapodás) megállapodást írt alá, melyben rögzítették, hogy a felperes a ... részegységek legyártását rendelte meg, 50% előlegként 3.057.760 Ft-ot megfizetett. A megrendelt terméket a III.r. alperes vette át és egyenlítette ki a hátralékos vételárat. Erre tekintettel a III.r. alperes az előleg összegével tartozik a felperesnek. A felek megállapodtak abban, hogy a fennálló tartozást oly módon kompenzálják, hogy a felperes felé az 1000. számú Ügyvédi Iroda által leszámlázott munkadíjat a III.r. alperes fizeti ki.

A 2007. december 5-én készített közbenső jelentésben a felszámoló rögzítette, hogy a „tevékenységzáró mérleg immateriális javak során szereplő 98.254.000 Ft részben a szabadalmakat jelenti”, másrészt különböző számítógépes szoftvereket. A felszámoló jelentésében rögzítette, hogy határidőn belül bejelentett hitelezői igényként az APEH 1.000 Ft, az I.r. felperesi beavatkozó 178.000.000 Ft, II.r. felperesi beavatkozó 18.000.000 Ft összegű igényét vette nyilvántartásba. Ezen túlmenően a Budapest Fővárosi Főpolgármesteri Hivatalnak 371.000 Ft összegű határidőn túli hitelezői igénye került bejelentésre.

A felszámoló 2007. február 28. napján keresetet terjesztett elő I. és III.r. alperesekkel szemben a fenti három megállapodás érvénytelenségének megállapítása és az eredeti állapot helyreállítása iránt. Előadta, hogy az alperesek rosszhiszeműen jártak el, hiszen az általuk elérni kívánt cél a vagyонkimentés volt.

A felperes kérte, állapítsa meg a bíróság, hogy a 2006. január 2. napján kelt megállapodás semmis, mert a Ptk. 200.§ (2) bekezdése szerinti jogszabályba, azaz a Vht. 112.§ (1) bekezdésébe ütközik, ugyanis a felperes a lefoglalt követelés felett úgy rendelkezett, hogy arra nem volt jogosult. Ennek körében kérte kötelezni I.r. alperest 65.000.000 Ft és annak esedékességtől járó kamatai megfizetésére.

Másodlagosan, ha az elsődleges kereseti kérelemnek a bíróság nem adna helyt, a 2006. január 2-án kelt megállapodást megtámadta és kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a szolgáltatás és ellenszolgáltatás értéke közötti feltűnő aránytalanságot a Ptk. 236.§ (2) bekezdés c) pontja alapján és ennek alapján 64.900.000 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az I.r. alperest.

A felperes a II. és III.r. alperesekkel kötött kompenzációs megállapodásokat (2. számú, 3. számú megállapodás) a Ptk. 200.§ (2) bekezdésére hivatkozással nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütköző szerződésként is kérte semmisnek tekinteni, és II.r. alperest 1.633.260 Ft, III.r. alperest 3.057.780 Ft megfizetésére kötelezni.

A felperes 2007. szeptember 4. napján keresetét kiterjesztette IV.r. alperesre és kérte annak megállapítását, hogy az I.r. alperes és IV.r. alperes közötti vagyонközösség megszüntetésére irányuló, 2006. július 25-én létrejött megállapodás a Ptk. 207.§ (5) bekezdése alapján színlelt, semmis megállapodás. Kérte, hogy az eredeti állapot helyreállításával a bíróság utalja vissza az I.r. alperes tulajdonába a fenti ingatlanon fennálló $\frac{3}{4}$ -ed tulajdonrész.

Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy a közös tulajdont megszüntető szerződés a felperessel szemben hatálytalan, mivel azzal elvonták az I.r. alperessel szemben fennálló jelen perben érvényesített követelésének kielégítési alapját. Harmadlagosan annak megállapítását kérte, hogy a közös tulajdont megszüntető szerződés a Cstv. 40.§ (1) bekezdés a) pontja alapján fedezetelvonó, a hitelezők kijátszására szolgál és a IV.r. alperes erről tudott, vagy tudnia kellett.

A felperes képviselőjében eljáró felszámoló előadta, hogy az I.r. alperes a Cstv. 31.§-ában meghatározott iratokat több lépésben adta át a felszámolónak, az iratok átadásáról tételes iratjegyzék nem készült. A felszámoló a bíróság felhívására úgy nyilatkozott, hogy a Ptk-ban meghatározott megtámadási joggal él az adós nevében.

A felperes jogi képviselője 2008. március 26-i keresetpontosításában utalt arra, hogy a felperes a Cstv. 40.§ (1) bekezdésében biztosított határidőn belül terjesztette elő kereseti kérelmét, a felszámolás közzétételétől számított 153 napon, azaz jóval a 180 napos határidőn belül.

A felperes 2011. június 15-én előterjesztett keresetpontosításában az I.r. alperessel szemben harmadlagosan az 1. számú megállapodás érvénytelenségét a Ptk. 207.§ (6) bekezdése alapján is kérte megállapítani. Hivatkozott arra is, hogy az 1. számú megállapodás azért is érvénytelen, mert ... ügyvezető egyedül írta alá a megállapodást annak ellenére, hogy a cégnyilvántartás adatai szerint csak együttes aláírási joggal rendelkezett.

A II. és III.r. alperesek tekintetében elsődleges kereseti kérelmét fenntartva másodlagosan a Ptk. 207.§ (6) bekezdésében szabályozott semmisségi okra is hivatkozott.

Az I. és IV.r. alperesek között a közös tulajdon megszüntetésére vonatkozó szerződés semmisségének megállapítását kérte a Ptk. 200.§ (2) bekezdése alapján, mert a szerződés a Vht. 138.§ (6) bekezdésébe és a Csjt. 21.§ (1) bekezdésébe ütközik. Kérte IV.r. alperest annak tűrésére kötelezni, hogy a felperes az I.r. alperessel szemben fennálló 65.000.000 Ft és járulékai követelése erejéig a házastársi közös vagyonnak a vagyonmegosztási egyezség előtt fennálló I.r. alperesre eső részéből követelését kielégíthesse.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I. és IV.r. alperesek közötti szerződés tekintetében arra hivatkoztak, hogy a közös tulajdont megszüntető szerződés jogerős bírósági ítélet és a Csjt. rendelkezése alapján jött létre. A IV.r. alperes a tartásra rászorul.

A fedezetelvonás tekintetében arra hivatkoztak, hogy 2006 júliusában a felperesnek semmilyen követelése nem volt az alperesekkel, I.r. alperessel szemben. A Cstv. 40.§ (1) bekezdésére alapított kereset tekintetében hivatkoztak az igényérvényesítés elkészttségére, másrészt arra, hogy azt a szerződést nem a felperes kötötte, így a csődtörvény rendelkezése arra nem alkalmazható.

A bíróság a perben igazságügyi szakértői véleményt szerzett be a szabadalom tulajdonjoga 2006. január 2-án fennálló értékének meghatározására, a szakértő a

piaci értéket 70.000.000 Ft-ban állapította meg arra figyelemmel, hogy a szabadalom hasznosításából ilyen összegű eredmény származott az 1. számú megállapodás időpontjáig. Kifejtette, hogy a szabadalom teljes körű vételi értéke a hasznosítás szerinti érték duplája is lehet.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes valamennyi kereseti kérelme alaptalan. Hangsúlyozta, hogy a felperes törvényes képviselőjében eljáró felszámoló annak ellenére, hogy a keresetlevél benyújtását megelőzően előterjesztett feljelentésében a Cstv. 40.§ (1) bekezdésében foglaltakra utalt, a kereset tárgyává tett szerződések érvénytelenségét, illetve hatálytalanságát bírói kioktatás után is a Ptk. rendelkezései alapján kérte megállapítani.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40.§-ának speciális rendelkezései alkalmazandók a felperes ellen folyamatban lévő felszámolási eljárásra. Eszerint a tudomásszerzéstől számított 90 napon belül, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 180 napon belül támadhatja meg a felszámoló az adós által kötött szerződéseket.

A felperes az I. és III.r. alperesekkel szembeni keresetét a fenti 180 napos objektív határidőn belül terjesztette elő, de a bíróság felhívására sem jelölte meg a 90 napos szubjektív határidő kezdő időpontjául szolgáló tudomásszerzés időpontját, illetve kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy az alperesekkel szembeni keresetet a Ptk. rendelkezéseire alapította. A bíróság megállapította hogy a Ptk. 215.§-ában meghatározott kereseti kérelemhez kötöttség nem jelenti a bíróságnak a felperes által megjelölt jogcímhez való kötöttségét, illetve azt, hogy a bíróság a felek erről történő tájékoztatása mellett nem lenne jogosult a kereseti kérelmet eltérő jogcímen elbírálni.

Jelen eljárásban azonban a bíróság figyelemmel a felperes törvényes képviselőjének kifejezetten nyilatkozatára - figyelemmel arra, hogy ettől eltérő nyilatkozatot a jogi képviselő sem terjesztett elő - illetve a keresetben megjelölt több jogcímre is tekintettel megállapította, hogy adott esetben nincs helye a felperesi keresetnek e felperes által megjelöltektől eltérő jogcímen történő vizsgálatára. A bíróság megjegyezte, hogy a felperes kizárólag a IV.r. alperes tekintetében jelölte meg jogcímként a Cstv. 40.§ a) pontját, e kereset kiterjesztésére azonban a 180 napos objektív határidő leteltét követően került sor.

A bíróság a felperes által I.r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmek tekintetében az alábbiakat állapította meg.

Az elsődleges, jogszabályokba ütközésre alapított érvénytelenség iránti kereset alaptalansága vonatkozásában a bíróság a Fővárosi Bíróság 14.Op. 20.066/2006/19. számú ítéletében foglalt indokolással értett egyet, mely szerint a Vht. 119.§-a az adós harmadik személlyel szembeni követelésének lefoglalásához nem fűz olyan jogkövetkezményt, amely alapján az adós és a harmadik személy követelés kielégítése körében kötött megállapodásának érvénytelensége lenne megállapítható. A Vht. 112.§-ának (2) bekezdés csak azt mondja ki, hogyha a

harmadik személy az adós követelését a lefoglalást követően bárki javára teljesíti, a követelés összegéig, értékéig *felelős* a végrehajtást kérőnek. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a Vht. 112.§ (2) bekezdése tartalmazza azt a jogkövetkezményt, amelyet az (1) bekezdés megszegésével kötött szerződés esetén alkalmazni kell, vagyis a lefoglalást követően történő teljesítés esetén a Vht. 112.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést megszegő harmadik személy a követelés értékéig felelős a végrehajtást kérővel szemben.

Az 1. számú megállapodás tekintetében, másodlagosan előterjesztett megtámadási jog alapján fennálló érvénytelenség vonatkozásában a bíróság megállapította, hogy a megtámadási határidő elmulasztására az I.r. alperes nem hivatkozott. A beszerzett szakértői vélemény alapján a bíróság nem találta megállapíthatónak a szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő aránytalanságát, mivel a szakvéleményben megállapított 140.000.000 Ft összeg kevesebb mint felében határozták meg a felek a szabadalom vételárát.

A felperes harmadlagosan a Ptk. 207.§ (6) bekezdésében foglalt színleltségre hivatkozott, azonban nem jelölte meg az 1. számú megállapodással leplezett szerződést. A bíróság megállapította, hogy az a körülmény, hogy a felek a szerződést esetlegesen az azon szereplő dátumtól eltérő időpontban írták alá, a szerződés érvénytelenségét nem eredményezi. Megjegyezte a bíróság, hogy a szerződéskötés előtt fennállott helyzet visszaállításának a feltételei egyébként sem állnak fenn, mivel a megállapodás tárgyát képező szabadalom időközben megszűnt.

A felperes által a II. és III.r. alperesekkel kötött 2. és 3. számú megállapodás tekintetében a bíróság megállapította, hogy a *Ptk. 200.§ (2) bekezdés második fordulatára - nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközés - alapított semmisségi ok alapjául csak olyan társadalmi normák értékelhetők, amelyek jogi normaként nem kerültek szabályozásra, de olyan kiemelkedő, magától értetődő módon érvényesülő etikai szabálynak minősülnek, melyet a társadalom többsége szabályozás nélkül is követendőnek tekint és betart. A jogalkotó a Cstv. 40.§-ában jogi norma szintjére emelte azt az adóssal szemben elvárt etikai normából fakadó követelményt, nevezetesen szerződéseinek olyan gondossággal való megkötését, hogy azok ne vezessenek a már fennálló követelések hitelezőinek megkárosítására. A felperes azonban az igényét nem a Cstv. 40.§-ában írtakra alapította, ezért a megjelölt megállapodások jóerkölcsbe ütköző voltának megállapításához a Cstv. 40.§ (1) bekezdésében írtakon felül további tényállási elemek fennállására lett volna szükség, azonban ilyet a felperes nem jelölt meg.*

A II. és III.r. alperesekkel szembeni másodlagosan előterjesztett kereseti kérelem tekintetében az I.r. alperessel szemben harmadlagosan előterjesztett kereset elutasításával kapcsolatban kifejtettekre utalt az elsőfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság megállapította, az I. és IV.r. alperesek között a közös tulajdon megszüntetése tárgyában kötött szerződés érvénytelenségével kapcsolatosan,

hogy a végrehajtási eljárásban az adósnak az I.r. alperessel szemben fennálló 65.000.000 Ft összegű követelését a végrehajtó lefoglalta. A lefoglalt követelés tekintetében az I.r. alperes helytállási kötelezettsége fennáll. A bíróság azonban megállapította, nincs adat arra, hogy a közös tulajdon megszüntetésére vonatkozó szerződés tárgyát képező ingatlannak az I.r. alperes tulajdonában álló hányadára végrehajtási jog került volna bejegyzésre, így ezen okból a szerződés jogszabályba ütköző volta nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Csjt. 21.§ (1) bekezdése szerinti házasság felbontása esetén a volt házastársától tartást követelhet az, aki arra hibáján kívül rászorul. Az I.r. alperes a **K. Kft.**-vel kötött érvénytelen szerződést eredményező rossz üzleti döntések következményei alól kívánta mentesíteni volt házastársát, IV.r. alperest. Erre is figyelemmel a vagyonközösség megszüntetésére irányuló szerződés színleltisége nem állapítható meg.

Harmadlagos kérelmében a felperes a közös tulajdon megszüntetésére vonatkozó szerződés vele szembeni hatálytalanságát a Ptk. 2.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltakra alapította. A bíróság megállapította, hogy a felek hozzátartozói viszonya a szerződés megkötését megelőzően megszűnt, ezért az ingyenességet, a rosszhiszeműséget vélelmezni nem lehet.

A Cstv. 40.§ (1) bekezdés a) pontjára alapított negyedleges kereseti kérelem vonatkozásában a bíróság megállapította, hogy az objektív határidő elmulasztására tekintettel a per megszüntetésének lett volna helye, azonban a szerződés érvénytelenségének, illetve hatálytalanságának egyéb jogcímen történő megállapítása tekintetében a bíróság érdemben határozott, ezért mellőzte a vagylagos jogcím alapján előterjesztett kereseti kérelem tekintetében a per megszüntetését.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel és kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereseti kérelmének helyt adni. Elsődlegesen kérte a 2006. január 2-án kötött 1. számú megállapodás semmisségének megállapítását és I.r. alperest kötelezni 65.000.000 Ft és járulékai megfizetésére.

Másodlagosan a Ptk. 201.§ (2) bekezdése alapján a szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságára tekintettel kérte 65.000.000 Ft és járulékai megfizetésére kötelezni I.r. alperest.

Harmadlagosan a Ptk. 207.§ (6) bekezdése és 234.§ (1) bekezdése alapján színleltség miatt semmis szerződés alapján kérte 65.000.000 Ft megfizetésére kötelezni I.r. alperest.

A II. és III.r. alperesekkel szemben a 2006. június 29-én aláírt kompenzációs megállapodást kérte elsődlegesen a Ptk. 200.§ (2) bekezdése, másodlagosan 207.§ (6) bekezdése alapján semmisnek minősíteni és II.r. alperest kötelezni 1.767.240 Ft és járulékai, III.r. alperest 3.057.760 Ft és járulékai megfizetésére.

Kérte, hogy a bíróság az I. és IV.r. alperesek közötti házastársi közös tulajdont megszüntető szerződés vonatkozásában elsődlegesen a Vht. 138.§ (6) bekezdése, a Csjt. 21.§ (1) bekezdésére figyelemmel a Ptk. 200.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján jogszabályba, illetve jóerkölcsbe ütközés miatt, másodlagosan a Ptk. 207.§

(6) bekezdése alapján színleltség miatt semmisnek minősíteni a szerződést és IV.r. alperest annak tűrésére kötelezni, hogy a felperes az I.r. alperessel szembeni 65.000.000 Ft és járulékai erejéig fennálló követelését a volt házastársi közös vagyonból kielégíthesse. Harmadlagosan kérte az I. és IV.r. alperesek közötti házastársi közös tulajdont megszüntető szerződés vonatkozásában a Ptk. 203.§ (1) és (2) bekezdései alapján fedezetelvonó jellegükből eredő hatálytalanságra tekintettel kötelezze IV.r. alperest annak tűrésére, hogy 65.000.000 Ft és járulékai erejéig az ingatlanból kielégíthesse követelését.

Negyedlegesen a házastársi közös vagyont megszüntető szerződéssel kapcsolatban a Cstv. 40.§ (1) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján kérte a rosszhiszeműséget és ingyenességet vélelmezni és ennek alapján kötelezni IV.r. alperest 65.000.000 Ft és járulékai kielégítésének tűrésére.

Arra az esetre, ha az ítélet megváltoztatása iránti kérelemnek nem adna helyt, kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Előadta, hogy a Fővárosi Bíróság 14.Op. 20.066/2006/19. számú ítéletére utalás érthetetlen, mert a két per felei eltérnek egymástól. A szakértői véleménnyel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy azt nem fogadta el, az az I.r. alperes számításain, általa átadott iratokon alapult.

Sérelmezte, hogy az 1.sz. megállapodás alaki hibáit nem vette figyelembe a bíróság, a dátumtól eltérő aláírást, az egyszemélyes aláírást nem értékelte érvénytelenségi okként.

A kompenzációs szerződésekkel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy nem a felperes, hanem a III.r. alperes részére nyújtott szolgáltatásról volt szó. Kiemelte, azzal a ténnyel, hogy a megtámadott szerződésekkel elvonták a felperes vagyonát, az elsőfokú bíróság által megkívánt többlettényállás megvalósult. Sérelmezte, hogy kifejezett kérelme ellenére a bíróság nem jelölte meg, hogy a felperesnek milyen bizonyítási kötelezettsége van. Hangsúlyozta, hogy a végrehajtási jog már be volt jegyezve az I.r. alperes tulajdonában álló ingatlanon, amikor a vagyonszétválás megszüntetésére irányuló szerződést megkötötték a felek. Álláspontja szerint nem a felperest terhelte a bizonyítás, hanem az I.r. és IV.r. alpereseknek kellett volna bizonyítaniuk, hogy nem volt vagyonszétválási szándékuk. A házasság felbontása színlelt volt, a felek egy fedél alatt éltek.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú határozat helybenhagyását kérték. Védekezésükben az elsőfokú eljárásban előadottakat ismételték meg.

A Fővárosi Ítéletbíróság a rendelkezésre álló iratok alapján az alábbi kiegészítő tényállást állapította meg.

A felperesi társaság hatályos cégmásolata 12/3. pontja szerint ... ügyvezető önálló aláírási joggal rendelkezett 1999. december 23. napjától 2006. február 13. napjáig, míg a 13/3. pont szerint - ugyanezen időtartamban - együttes aláírási joga volt.

A Budapest, ... számú ingatlanon 2006. július 1. napján széljegyben már szerepelt a IV.r. alperes tulajdonjogbejegyzés iránti kérelme, amikor a végrehajtó a végrehajtási jog bejegyzéséről intézkedett (2006. augusztus 8.).

A fellebbezés alaptalan. Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogkövetkeztetése is helytálló. A fellebbező nem hozott fel olyan új tényt vagy bizonyítékot, amely alkalmas lenne a helyes elsőfokú ítélet megváltoztatására. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság helytálló ítéletét a 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta, arra csupán hivatkozik és csupán a fellebbezésre tekintettel emeli ki az alábbiakat.

A fellebbezés szerint a Fővárosi Bíróságnak a 14.Op. 20.066/2006/19. számú ítéletére utalása érthetetlen, mert a két per felei eltérnek egymástól. E vonatkozásban a másodfokú bíróság megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság csupán a korábban idézett ítélet jogi indokolására utalt, nevezetesen arra, hogy a Vht. 112.§ (2) bekezdése tartalmazza azt a jogkövetkezményt, amelyet az (1) bekezdés megszegésével kötött szerződés esetén alkalmazni kell, ezért nem semmis e rendelkezésbe ütköző szerződés.

A felperes állította, de nem bizonyította, hogy az 1.sz. megállapodás nem a dátum szerinti időpontban kötött. A hatályos cégmácsolat szerint 2006. január 2-án, az 1. számú megállapodás aláírásának időpontjában a cégmácsolat 12/3. és 13/3. pontja ellentmond egymásnak, egyik szerint önálló, másik szerint együttes cégjegyzési joga volt ...nek. A cégnyilvántartás ellentmondása miatt a szerződés nem minősülhet érvénytelennek.

A felperes csupán állította, de nem bizonyította azt sem, hogy a kompenzációs szerződésekkel érintett szolgáltatásokat nem a felperes javára nyújtották.

Az ítéltábla maradéktalanul egyetért az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, mely szerint a jogalkotó a Cstv. 40.§-ában jogi norma szintjére emelte az adóssal szemben elvárt etikai normából fakadó követelményt, nevezetesen szerződéseiről olyan gondossággal való megkötését, hogy azok ne vezessenek a már fennálló követelések hitelezőinek megkárosítására. A felperes igényét nem a Cstv. 40.§-ában írtakra alapította, ezért a megjelölt megállapodások Ptk. szerinti jóérkölsbe ütköző voltának megállapításához a Cstv. 40.§ (1) bekezdésében írtakon felül további tényállási elemek fennállására lett volna szükség, azonban ilyet a felperes nem jelölt meg, nem bizonyított.

A felperes iratellenesen állította fellebbezésében, hogy az ingatlan végrehajtással terhelt volt a szerződéskötés időpontjában. Ezzel szemben tény, hogy a IV.r. alperes tulajdonjog bejegyzése iránti kérelme már széljegyben fel volt tüntetve az ingatlan-nyilvántartásban, amikor a végrehajtó a végrehajtási jog bejegyzésre került.

A bíróság a Pp. 3.§ (3) bekezdése szerinti kioktatási kötelezettsége csak a bizonyítandó tényekre, a bizonyítási teherre, a bizonyítás sikertelenségének következményére terjed ki, nem kell kioktatnia több éve folyó perben a felperest, hogy „milyen bizonyítási kötelezettsége van még a pernyertessége érdekében”. A bizonyítás a Pp. 164.§-a alapján általában a bizonyítandó tényeket állító fél

kötelezettsége. Az elsőfokú bíróság több alkalommal is kioktatta a feleket a bizonyítási teherre, a bizonyítandó tényekre, a következményre.

A felperes I.r. és IV.r. alperes együttélését, házasságuk felbontásának színleltségét csupán állította, de nem bizonyította. Az esetleges azonos lakcím önmagában nem jelenti az együttélést. Abban is tévedett a felperes, hogy a megtámadott szerződések nem vagyonskimmentési szándékkal történő megkötését nem az alpereseknek, hanem a felperesnek kellett volna bizonyítania a négy évig folyamatban levő perben. Felperes e vonatkozásban utalt a csődtörvény rendelkezéseiben foglaltakra, ugyanakkor ez azért is volt elfogadhatatlan, mert ezt a megállapodást nem felperes kötötte IV. rendű alperessel, hanem az alperesek egymás között, ezért ez a szerződés a csődtörvényi tényállást nem meríti ki.

A feltűnő értékaránytalanságra alapított kereseti kérelemmel kapcsolatban az ítéltábla az alábbiakat fejté ki: A szerződés Ptk. 236.§-ra alapított megtámadását egy éven belül kell közölni, majd a bíróság előtt érvényesíteni. A megtámadási határidőre az elévülés nyugvásának és megszakadásának szabályai megfelelően irányadók. Ez a határidő azonban a szűkebb értelemben vett elévülési időtől annyiban különbözik, hogy lejártát a bíróság hivatalból is figyelembe veszi.

Az adott ügyben az 1.sz. megállapodást 2006. január 02. napján kötötték a felek. A felperes keresetét 2007. január 28. napján, az egy éves határidő lejártát követően terjesztette elő, és nem hivatkozott az elévülés esetleges nyugvására, ezért e kereset tekintetében a per megszüntetésének lett volna helye.

Az elsőfokú bíróság azonban érdemben tárgyalta e keresetet. Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bírósággal a szakértői vélemény elfogadása kérdésében. Igaz, hogy az I.r. alperes által átadott iratok képezték a szakvélemény alapját, de a felperesi társaság szabadalomból származó bevételeit vette figyelembe a szakértő. Ha a szakvéleményben alternatívaként meghatározott 70 millió forintot fogadnánk el a szabadalom értékeként, akkor sem állapítható meg a feltűnő értékaránytalanság. A bírói gyakorlat 30%-os eltérését figyelembe véve 53.500 ezer forint vételár alatti összeget lehetne feltűnő értékaránytalanságnak minősíteni. A szabadalom értéke ezt jóval meghaladta, a ... 2002-ben beszerzett véleménye - 200 millió forint - is ezt támasztja alá. A felperes csak állította a szabadalom alacsonyabb értékét, de olyan bizonyítékot nem csatolt, amely ezt alátámasztotta volna.

A Pp. 78.§ alapján kötelezte a pereszes felperest az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 Ft eljárási illeték állam javára történő megfizetésére a 6/1986 (VI. 26) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján, valamint az alperesek jogi képviselője munkadíjának megfizetésére, melynek mértékét a Pp. 79.§ alapján - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (3)-(5) bekezdésében foglaltakra is - mérlegeléssel állapította meg, amely tartalmazza az áfát is.

Budapest, 2012. február 2.

Botka Lászlóné dr. s.k.

a tanács elnöke

. Csányi Terézia Katalin s.k.
s.k.

előadó bíró

dr. Volein Anna

bíró

A kiadmány hiteléül: